

Historieforfalskning

Av Arne Stornes

I disse dager hører vi at Sovjet har sløyet eksamen i historie. Historiebøkene er fulle av forfalskninger!

Ei slik drastisk kunngjøring virker fullstendig utrullig, spesielt med alt det vi hittil har forbundet med dette landet. Ville en slik helomvending, eller innrømmelse, være tenkelig hos oss?

Ganske umulig. Historieforfalskningen i vårt land er så godt beskytta av paroler, sikkerhetslås og brente arkiver, at det blir den rene glipp om noe ut over gjeldende lære skal kunne slippe fram.

Likevel, av og til kan det skje. F.h.v. stortingsmann og milorg-leder Erland Asdahl har stått fram som sannhetsvitne. Det samme har Jon Leikvam gjort. Han var overlege ved fengslene i Oslo både under og etter okkupasjonen. «Aldri», sier han «var vilkårlighetene og overgrepene større mot fangene enn etter freden 1945».

Et utrullig utsagn! Svein Blindheim får plass for frimodige ytringer i Dag og Tid, men ellers er det, stort sett, mørklagt i avisredaksjonene.

Oppsiktvekkende er det

derfor at Helge Seip har fått plass i Aftenposten 9. juni for anmeldelse av Jan Didriksens bok:

«Norsk industri under hakekorset», der altså Didriksen, mangeårig formann i Norges Industriforbund hevder: «Hvis ikke arkivskapene hadde blitt borte, måtte det ha fått vidtrekkende konsekvenser for rettsoppgjøret vedørende økomomisk landssvik. En ten måtte oppgjøret ha blitt vesentlig utvidet, eller oppgjøret skrinlagt i sin helhet!»

Helge Seip setter fram et fromt ønske:

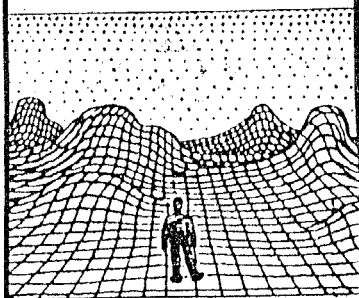
«Ennå må det da vel være noen som vet».

I min egen bok: «Spor i vår nære historie», har jeg bl.a. påvist at tidligere justisminister Trygve Lie forfalsket Grunnlovens paragraf 17 fra å omhandle «toll» til «folk», med de vidtrekkende følger dette fikk. At Norges Høyesterett avsetter Stortinget og at han som senket Blücher i Oslofjorden, han blir i 1945 dømt som landssviker o.v.v.

Slike opplysninger burde det være grunn til å se litt nærmere på.

Skulle det ikke være mulig å finne plass for litt mer informasjon, slik at vi kunne komme fram til en noe mer balansert historiefremstilling også i vårt land?

HISTORIE

Søker spor

Arne Stornes:
Spor i vår nære historie
Astor Forlag, 8174 Meløy

Den no 75-årige forfatteren Arne Stornes vil vera kjent gjennom tidlegare arbeid. I januar 1940, medan han enda var student ved NLH, fekk han såleis førsteprisen ved ei offentleg pristevling for ei utgreiing om «Folkeflukta frå landsbygda». Og i 1980 gav han ut eit større historisk arbeid: «Spor i vår historie 1814-1870. Han har hovedfageksamen i historie, og har arbeidd i skulen i mange år, men har også ein fyldig praksis som bladmann.

I sine unge år var han med på å starte det populære ungdomsbladet «Bygdeungdommen», seinare var han ei tid redaktør for «Nordtrønderen».

I Nord-Norge vil han vera mest kjent som redaktør for landbrukstidsskriftet «Norden». Fleire gonger måtte han også på Stortinget som vararepresentant for Erling Engan.

No søker han etter «Spor i vår nære historie». Tek til med «Litt patriotisk spektakel» i 20-30-åra, og held fram med «Nærkontakt med arbeidsslitte rygger». I desse to første kapitlene gir han oss små glimt frå bygd og by, kva folk streva og sleit med, korleis dei ofte streid og kjekla om reine bagateller, og korleis visse understrau-mar til dels bobla fram. Karakteristisk er denne episoden frå Stiklestadjubileet i 1930: Saman med mange andre står 17-åringen og «strekker hals» for å få sjå Kongen. Han kjem, dei veif-

ter med flagg og ropar hurra. Då er det ein like bak som «kvesser i»: «Han skoill' ha hatt seg ei kul den derin å!» Kommengar frå forfatteren år 1988: «Uhygge? Ja vel, men det er ingen grunn til å bortforklare».

Så fører han oss gjennom kriseår, krigsår, okkupasjons-år og etterkrigstid med velkjent «oppgjør». Mykje kjent stoff, ja, men også mykje nytt. Og den glimtvisse framstillinga gjer boka sers lett å lese. Somme vil kanskje reagere på det noko «munnelege», samnorske språket. Men det skulde ikkje vera nokon avgjerande vanske, tvert om. Så utflytande som dei norske dialektene no er, skulde ein tru at svært mange vil kjenne forfatteren sitt bokmål som kvardagsspråk.

Trygve Engen

109896

Arne Stornes
var stortingsmann
for Sentrumpartiet.